

Església de Santa Maria de l'Alba

TÀRREGA

L'URGELL

i VISITES
De 9 a 13 h i de 17 a 20 h

VISITES GUIADES

Concertar telèfon al 973 310 377
(de dilluns a divendres de 4 a 7 de la tarda)
o bé al mail: parroquiatarrega@hotmail.com

MUSEU COMARCAL DE L'URGELL

C. Major, 11
25300 Tàrrrega - 973 312 960
www.museutarrega.cat

El temple de Santa Maria de l'Alba compta amb grans cicles de pintura mural al fresc. D'una banda, Jaume Minguell Miret realitzà diversos conjunts entre els anys 1958 i 1965. De l'altra, Josep Minguell Cardenyas pintà els murals del creuer, els quatre frescos de les voltes de la nau central i els del presbiteri entre el 2004 i el 2022.

JAUME MINGUELL MIRET

Capelles de la nau central

La d'accés a la capella de la Verge dels Dolors representa els deixebles d'Emmaús; al seu costat segueix la capella dedicada a Sant Josep, amb la representació del Josep de l'Antic Testament, i, a continuació, la capella de la Puríssima, amb un conjunt d'àngels. Al costat de la porta principal d'accés, hi ha el baptisteri amb un mural del baptisme de Jesús. En les petxines del cimbori hi va pintar els quatre evangelistes.

Capella de la Mare de Déu dels Dolors

Intervenció que ocupa tot el conjunt dels murs. L'altar major està envoltat per un arc pictòric que representa, en una perspectiva molt singular, el Sant Sopar. Segueixen els misteris de la Verge dels Dolors

altar DE SANT JOSEP

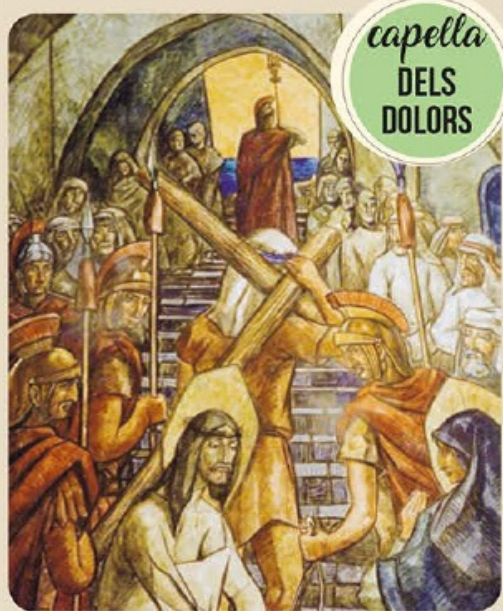
El mur frontal a l'altar acull una representació de Maria, mare de l'Església i, als seus peus, la celebració de l'Eucaristia. Cal destacar que representa la nova litúrgia del Concili Vaticà II, corresponent al moment en què es pintà el mural.

Capella de la Mare de Déu de Montserrat

Decoració pictòrica integral: les petxines, amb figures femenines de l'Antic Testament; l'altar, amb un conjunt d'àngels que acompanyen la imatge de la Verge; els murs laterals, amb una escena d'Esther i una altra de Judit i Holofernes. Al mur posterior, Rispa defensant els seus fills.

capella DE LA MARE DE DÉU MONTSERRAT

capella DELS DOLORS

als murs laterals: presentació al Temple, fugida a Egipte, Jesús entre els doctors, camí del calvari, la crucifixió, el davallament i l'enterrament de Crist. Sobre la porta d'accés, l'Anunciació.

capella DELS DOLORS

Pintures al fresc

JOSEP MINGUELL CARDENYES

Resurrecció (2004-2005)

El mur vertical tracta el tema de la Resurrecció, construint l'escena a partir de la força simbòlica dels elements que la formen i representant el moment de la descoberta del sepulcre buit. La llum del sepulcre buit transcendeix cap a un paisatge de primavera, moment del renaixement de la natura. La gran llosa del sepulcre tombada a terra i el sudari són senyals de la Resurrecció, i els guàrdies de l'entrada del sepulcre, espectadors desconcertats. En la volta s'interpreten dues figures bíbliques associades a la mort i la resurrecció: Jonàs i el monstre marí, i els cavalls de foc d'Elies. El conjunt ocupa un total de 180 m².

RESURRECCIO

Nativitas (2006-2007)

El naixement s'ubica en una cabana integrada en aquest paisatge. Defuig de la representació de l'adoració per cercar una escena més íntima i pròxima: la mare i el fill embolcallat amb un drap blanc (element simètric al sudari de la Resurrecció). Josep, meditatiu, abatut, sosté la vara florida en al·lusió a l'arbre de Jessè.

voltes NAU CENTRAL

Com a representació de l'Epifania, manifestació als homes del Déu encarnat, una al·lusió als mags de l'Orient i a les ofrenes d'or (reialesa), encens (divinitat), i mirra (mort com a redempció). Ocupa un total de 180 m².

Voltes nau central (2009-2011)

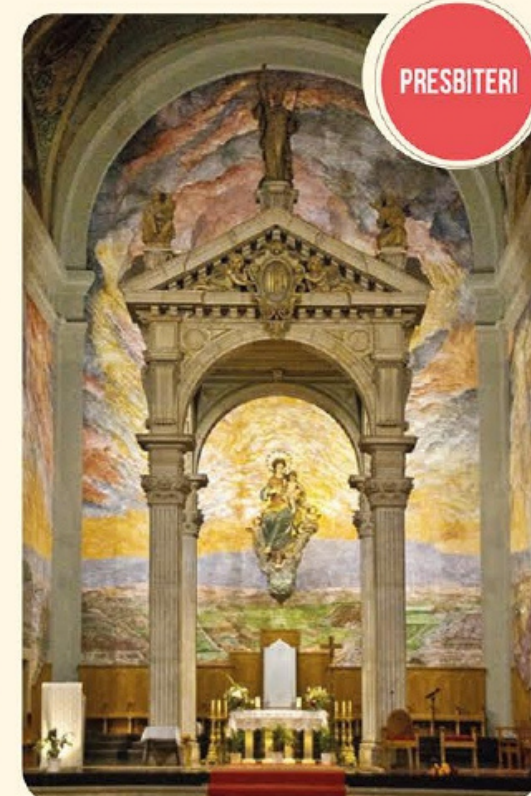
En la primera volta s'interpreta la creació del món. Els dies de la creació de l'univers, la creació de l'home amb argila i la vida al paradís són temes que tenen una llarga tradició en la pintura i assoleixen una forta actualitat en plantejar la relació de l'home amb el seu entorn natural.

La segona volta tracta dos relats. El primer, el de Caïn i Abel, manifesta les dificultats de la convivència entre els homes i el rebuig a la venjança. El segon relat correspon al diluvi i l'Arca de Noè, la salvació i la pau amb Déu.

La tercera volta, dedicada als patriarques Abraham, Isaac i Jacob: la tenda plantada entre les alzineres de Mambré amb Abraham i Sara que dona hospitalitat als viatgers. Cul-

mina la volta el cel d'estrelles, que representa la descendència d'Abraham. A l'altre baixant, apareixen les figures d'Isaac portant llenya al foc del sacrifici, i Jacob en el somni de l'escala.

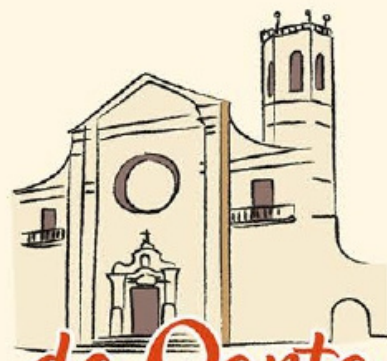
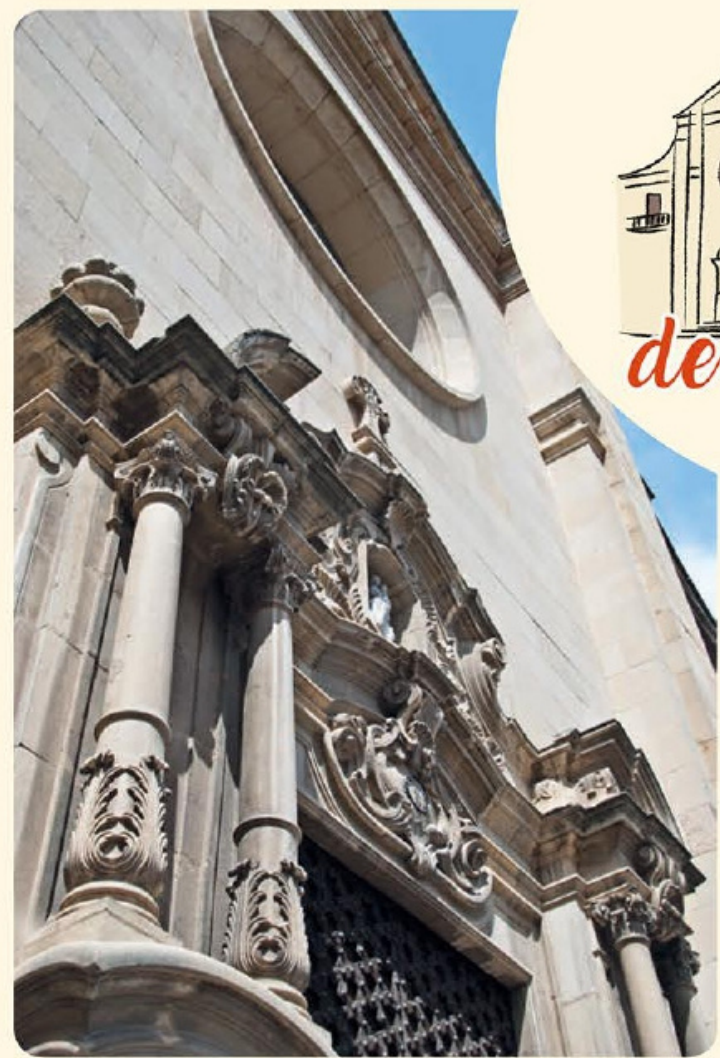
La quarta volta mostra l'arbre de Jessè, representació de la dinastia de David amb l'últim brot que florirà, evocant la figura del Messies, motiu relacionat amb la nativitat. A l'altre cantó culmina la volta la llum del sol del càntic de Zacaries. Veiem el pas del mar Roig amb Moïses, camí d'alliberament i tema relacionat amb la Resurrecció.

PRESBITERI

El presbiteri (2022)

El conjunt té com a tema principal la llum de l'hora de l'alba, la llum que enceta el dia i descobreix el paisatge, la naturalesa i la ciutat de Tàrrrega. La intenció és crear un fons compatible amb la servitud litúrgica, recuperant la percepció de l'arquitectura original, aportant lluminositat al presbiteri, i acompanyant l'espiritualitat de Santa Maria de l'Alba. Els murs laterals són signes de dos fets: l'Anunciació i la Pentecosta.

L'església de Santa Maria de l'Alba

La vila de Tàrrrega tenia uns 1.000 habitants a finals del s. XVII. L'església parroquial estava ubicada al mateix indret que l'actual. Les seves dimensions, però, eren molt més reduïdes i els murs deixaven entreveure el desgast del temps. Tan debilitada havia d'estar aquella estructura que, el 15 de febrer de 1672, es desplomà el campanar sobre la coberta del mateix edifici, que enfonsà part de la nau central i destruí la capelles de les Santes Espines i altres altars. Davant la incapacitat tècnica de po-

der-lo reconstruir, es va decidir l'edificació d'un nou temple, en el mateix indret, però d'unes dimensions molt més grans. El projecte s'encarregà al carmelita descalç Fra Josep de la Concepció. El 31 de juliol de 1672 es beneí la primera pedra i, tot seguit, s'iniciaren les obres. Després de vint-i-quatre anys de construcció, de limitats recursos i moltes inversions pendents, el 19 de maig de 1696 es va consagrar el nou temple. No obstant això, les obres continuaren fins a la meitat del s. XVIII.

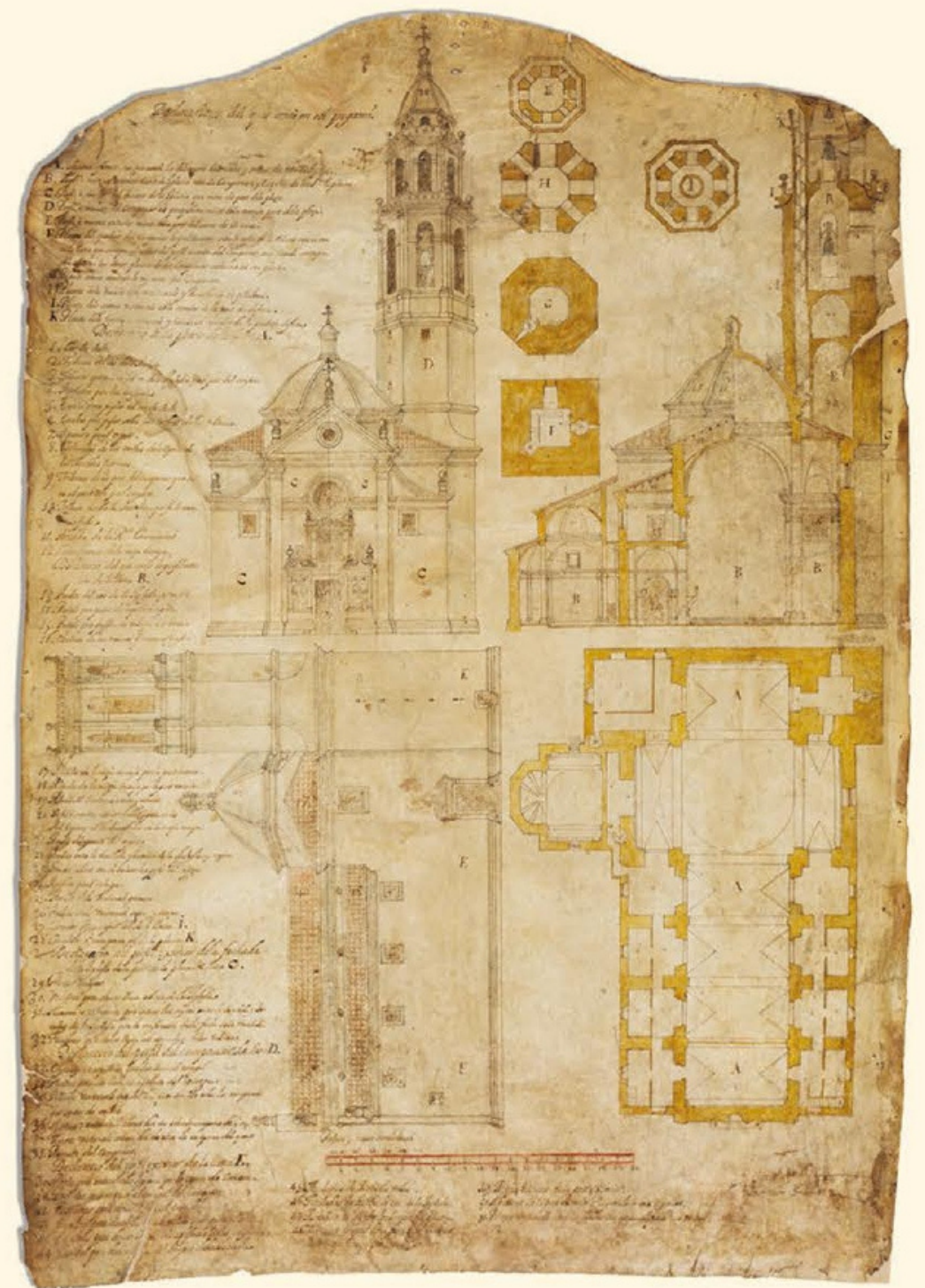
L'any 1758 s'inauguraren les capelles de la Mare de Déu dels Dolors i la de les Santes Espines. I encara que no formés part del projecte inicial, l'any 1742, la comunitat de preveres va decidir encomanar la construcció d'un gran cor de pedra que s'havia d'ubicar al mig de la nau central. Sembla que només s'aconseguí la construcció, en pedra, de la façana i la portalada d'entrada al cor. Per altra part, el Consell Municipal s'oposà radicalment al projecte i el paralizzà del tot. En compensació, s'acordà construir la volta del cor actual, i aquella bella i gran escultura de pedra es col·locà a l'interior del temple, darrere la porta d'entrada. Adornà aquell indret més de dos-cents anys, i a partir de l'any 1968 fou utilitzada com a porta principal del temple, revestint amb pedra el cos central de la façana exterior i el seu majestuós rosetó.

A finals del segle XVIII, després d'haver superat nombroses dificultats, s'encarregà la construcció del retaule de fusta de l'altar major, el qual s'inaugurà els primers anys del segle XIX. Malauradament, l'incendi de l'any 1845 el va destruir. L'eix del nou projecte de remodela-

ció del presbiteri fou la construcció d'un gran baldaquí que es mantingué fins a l'estiu de 1936.

La ciutat de Tàrrrega experimentà una extraordinària transformació a principis del segle XX, impulsada per una generació il·lusionada, oberta, emprendedora i treballadora que consolidà una cultura de qualitat i un gran creixement econòmic. La parròquia va participar activament en aquest ressorgiment educatiu, religiós i cultural. L'espiritualitat generada durant els anys vint fou la raó principal de la positiva i esperançada resposta que va saber donar la comunitat de creients davant les greus dificultats socials i polítiques de la dècada dels anys trenta. L'esclat revolucionari de 1936 va destruir les imatges, els altars, les campa-

nes –a excepció de la “Bou”– els ornaments i tots els signes religiosos del temple, el qual es destinà a mercat municipal. A més de la seva degradació inicial, els bombardejos de l'any 1938 enfonsaren la volta de la nau central, la cúpula del cimbori, les voltes del creuer i els sostres de la sagristia major. Així doncs, aquell gran temple parroquial quedà en gran part destruït, i va mantenir solament les parets i el campanar. Les obres de reconstrucció duraren molts anys i el seu cost fou extraordinari. Fins a l'any 1964 no s'aconseguí la plena reconstrucció arquitectònica de l'altar major amb el baldaquí actual, les capelles del Sagrat Cor, de la Mare de Déu dels Dolors, de la Mare de Déu de Montserrat i els altars de les naus laterals.

Traça de Santa Maria de l'Alba, pergamí, 1672, Fra Josep de la Concepció.

L'arquitectura

El temple és obra del carmelita descalç Fra Josep de la Concepció (1626-1690), anomenat “el Tracista”, i un bon exemple del barroc classicista caracteritzat per la monumentalitat, les acurades proporcions i l'austeritat arquitectònica. Té planta de creu llatina, cobertura amb volta de canó i llunetes en la nau central, creuer i

presbiteri. Sobre el creuer destaca la cúpula situada sobre petxines i alçada amb un elevat tambor. El campanar és adossat, i, a pesar de la seva alçada, encara és inacabat.

Tot el conjunt parroquial fou declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) per la Generalitat de Catalunya el 18 d'abril de 2017.

